

04 aprilie 2017

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte Nicolae Gordilă,

Judecători Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan și Ion Guzun,

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2016, declarate de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Bolduratu Vasile și partea vătămată SRL „Agropiese TGR Grup” în persoana directorului Hamurar Vladimir, în cauza penală în privința inculpatei

Dadîca Ecaterina xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

xx

xx

xx

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 02.12.2012 - 18.06.2015;

2. Instanța de apel: 20.01.2016 - 29.04.2016;

3. Instanța de recurs: 17.02.2017 - 04.04.2017.

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 18 iunie 2015, Dadîca Ecaterina a fost condamnată în baza art.191 alin.(5) Cod penal la 9 ani închisoare.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea de la Dadîca Ecaterina în beneficiul ÎM „Agropiese TGR Grup” SRL a prejudiciului material în sumă de 111364,31 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Dadîca Ecaterina, în perioada de timp de la 01 septembrie 2012 până la 18 noiembrie 2012, având scopul sustragerii bunurilor altor persoane, fiind angajată la 23.07.2012 prin contractul nr.23-K în calitate de operator la SRL „Agropiese TGR Grup” cu sediul în mun.Chișinău, str.Muncești 271/7, fiindu-i încredințate în administrare tichete de combustibil, prin delapidare, a însușit tichete de combustibil „Lukoil” - motorină cu volumul total de 5 435 litri și benzină AI 95 cu volumul total de 3 228 litri, cauzându-i SRL „Agropiese TGR Grup”, potrivit raportului de expertiză judiciar-contabilă nr.1144 din 03.07.2013, un prejudiciu material în proporții deosebit de mari în sumă totală de 111 364,31 lei.

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpata și avocatul S.Gavrilova în numele acesteia, care au solicitat:

- inculpata, casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, invocând că instanța a apreciat arbitrar și eronat probele și circumstanțele cauzei, care nu confirmă faptul că dânsa în perioada de timp de la 01.09.2012 până la 18.11.2012 a însușit tichetele de combustibil „Lukoil” – motorină cu volumul total de 5 435 litri și benzină AI-95, cu volumul total de 3 228 litri, iar în total în sumă de 111 364,31 lei; - tichetele de combustibil le elibera șoferilor întreprinderii sau altor lucrători la indicațiile șefului departamentului de transport A.Juravleva sau șefului V.Hamurar; - instanța nu a ținut cont

că la plecarea în concediu a lui D.Pasecnic nu a fost întocmit un act de predare-primire a tichetelor dintre ea și D.Pasecnic, astfel că dânsa nu poate purta răspundere materială, inclusiv și pentru tichetele care s-au aflat în gestiunea ultimei; - declarația a semnat-o, deoarece a fost chemată la contabilitate de către N.Cojocari, iar la 13.11.2012, s-a învoit de la locul de muncă și a plecat în legătură cu înrăutățirea stării de sănătate a feciorului; - toate tichetele împreună cu foi de expediție și alte documente se păstrau în două safeuri și în sertar în biroul său, dânsa nu a luat careva tichete, acestea fiind repartizate doar șoferilor companiei în care activa și altor persoane doar la indicația șefului V.Hamurar;

- avocatul în numele inculpatei, casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că inculpata nu a săvârșit infracțiunea imputată și vinovăția acesteia nu a fost dovedită conform legii, iar probele puse la baza condamnării n-au fost administrate, cercetate și apreciate corect; - la angajarea lui E.Dadîca în câmpul muncii în calitate de operator, au fost încălcate art.3, 8, 22 și 27 din Regulamentul privind inventarierea nr.60 din 29.05.2012, deoarece nu a fost emis un ordin cu privire la efectuarea unei inventarieri ale tichetelor pe care trebuia să le primească E.Dadîca, nu a fost întocmită descrierea cantității tichetelor care au fost transmise inculpatei în posesia temporară a foii de stoc, de către conducerea SRL nu a fost emis vreun ordin privind petrecerea inventarierii ce o viza pe inculpată, de asemenea, nu a fost numită comisia de inventariere, membrii căreia să fi fost anunțați în formă scrisă despre data, locul și timpul efectuării acțiunii de inventariere, acțiuni care au fost în contradicție cu prevederile art.10-13, 18 din Regulamentul privind inventarierea; - unicul document care ar proba transmiterea actelor de valoare în posesia temporară a inculpatei îl reprezintă actul de inventariere, care nu există la materialele cauzei, care urma a fi întocmit de către comisia de inventariere la momentul controlului sau transmiterii bunurilor persoanei cu răspundere materială și la data de 19.11.2012, când a fost deschis forțat safeul în care se păstrau documentele și tichetele, la fel au fost încălcate prevederile Regulamentului privind inventarierea.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2016, au fost admise apelurile declarate de inculpată și avocatul S.Gavrilova în numele acesteia, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Dadîca Ecaterina a fost achitată de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(5) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpată.

4.1. Instanța de apel a constatat că Dadîca Ecaterina a fost învinuită de faptul că, în perioada de timp de la 01 septembrie 2012 pînă la 18 noiembrie 2012, având scopul sustragerii bunurilor altor persoane, fiind angajată la 23 iulie 2012 prin contractul nr.23-K în calitate de operator la SRL „Agropiese TGR Grup”, situată în mun.Chișinău, str.Muncești 271/7, fiindu-i încredințate în administrare tichete de combustibil, prin delapidare, a însușit tichete de combustibil „Lukoil” - motorină cu volumul total de 5 435 litri și benzină AI-95 cu volumul total de 3 228 litri cauzându-i, potrivit raportului de expertiză judiciar-contabilă nr.1144 din 03.07.2013, SRL „Agropiese TGR Grup” un prejudiciu material în proporții deosebit de mari în sumă totală de 111 364,31 lei.

În motivarea soluției date instanța de apel, în urma examinării și verificării probelor administrate, și anume a declarațiilor inculpatei E.Dadîca, care nu și-a recunoscut vina, a reprezentantului părții civile A.Tarâța, a martorilor V.Tăriță, M.Parfenii, A.Juravliov, V.Covalciuc, O.Gorbaticova, N.Cojocari, care au explicat că tichetele se păstrau în safeu la E.Dadîca, care era responsabilă pentru eliberarea acestora, că doar ea avea cheie de la safeu, și că după ce aceasta nu s-a prezentat la serviciu, a deconectat telefonul și și-a

schimbat domiciliul, a fost creată comisia care a deschis forțat safeul și a efectuat inventarierea, în rezultatul căreia s-a constatat un neajuns de tichete, a expertului V.Gurin, care a relatat că la efectuarea expertizei judiciar-contabilă, fiind luate în considerație stocul tichetelor depistate în safeu și eliberarea benzinei de către E.Dadîca, s-a stabilit un neajuns a tichetelor de benzină și motorină în sumă totală de 111364, 31 lei, și actele cauzei - contractul individual de muncă nr.23-k din 23.07.2012 încheiat între ÎM „Agropiese TGR Grup” SRL și E.Dadîca; ordinul nr.520-c din 26.07.2012 potrivit căruia E.Dadîca a fost angajată în funcție de operator, începînd cu data de 23.07.2012; actele de revizie din 19.11.2012 și 22.11.2012; procesul-verbal nr.0205/13 din 02.05.2013 de inventariere a stocurilor de combustibil; raportul de expertiză judiciar-contabilă nr.1144 din 03.07.2013, prin care s-a stabilit un prejudiciu cauzat de către operatorul E.Dadîca societății ”Agropiese TGR Grup” SRL ca rezultat al gestionării bunurilor materiale - tichete de combustibil în perioada 01.09.2012-18.11.2012, în suma totală de 111 364,31 lei.

Instanța de apel, analizând probele supra enunțate, a ajuns la concluzia că acestea nu pot fi puse la baza adoptării unei sentințe de condamnare, or, din conținutul lor nu rezultă vinovăția inculpatei E.Dadîca, de comiterea infracțiunii de delapidare a averii străine, deoarece prima instanță la baza vinovăției inculpatei s-a bazat pe declarațiile reprezentantului părții vătămate și martorilor audiați, precum și concluzia expertizei judiciar-contabilă nr.1144 din 03.07.2013, dar probele date nu inspiră credibilitate, pentru a evita anumite îndoieli cu privire la veridicitatea și exactitatea datelor relatate.

La fel, instanța a indicat că învinuirea adusă inculpatei E.Dadîca este nefondată și lipsită de suport probatoriu, dat fiind faptul că, începînd cu înaintarea învinuirii inculpatei, precum și rechizitoriul, se atestă faptul că aceasta este învinuită precum că a realizat acțiunile infracționale prevăzute de articolul 191 alin.(5) Cod penal, neavînd la bază probe concludente și pertinente ce ar confirma în primul rînd faptul predării-primirii a tichetelor parvenite, or, datele contabile privind evidența contabilă nu corespunde cu datele cantitativ-valorice. Prejudiciul pretins în mărime de 111 364,31 lei a fost depistat în evidența contabilă, pe cînd din materialele cauzei penale nu se face dovedit faptul cum acesta s-a realizat, or, inventarierea a fost efectuată de comisie cu grave încălcări a Regulamentului privind inventarierea, iar cea repetată a fost efectuată peste aproximativ cinci luni după deschiderea de facto a safeului. Actul de inventariere din 08.04.2008, ce a fost adus ca probă de partea acuzării în demonstrarea vinovăției inculpatei, nu poate fi admis ca probă, fiind efectuat cu încălcarea prevederilor art.27, 30, 37, 39, 53, 64, 105-107 din Regulamentul privind inventarierea. În acest sens, instanța de apel a reținut și declarațiile martorilor M.Panfilii, A.Juravliov, V.Tarîța și O.Gorbaciova, care au declarat că inculpata E.Dadîca nu a fost prezentă la deschiderea safeului, în care se stocau tichetele de combustibil încredințate ei și efectuarea inventarierii, iar din explicațiile expertului rezultă că în perioada vizată înafară de E.Dadîca au eliberat combustibil și alte persoane, ceea ce denotă și confirmă că sunt mai multe dubii în veridicitatea sumei neajunsului depistat în urma inventarierii efectuate în cazul dat.

Raportul de expertiză judiciar-contabilă nr.1144 din 03.07.2013, ca probă prezentată în susținerea învinuirii și pusă la baza condamnării, nu este una acertă și concludentă ce ar fi dovedit vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii imputate, deoarece în baza ordonanței organului de urmărire penală privind dispunerea expertizei judiciar-contabile din 13.02.2013, de către experții V.Gurin și Gh.Șapteboi, a fost întocmit

procesul-verbal nr.519 din 28.03.2013 privind imposibilitatea efectuării raportului de expertiză, pe motiv că de către conducerea societății SRL „Agropiese TGR Grup” nu a fost organizată efectuarea inventarierii în conformitate cu regulile de efectuare a inventarierii conform prevederilor Regulamentului privind inventarierea, iar inventarierea repetată a fost efectuată la data de 02.05.2013, adică după aproximativ cinci luni de la deschiderea forțată a safeului și data efectuării primei inventarierii.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că, urmărirea penală a fost înfăptuită superficial, cu încălcarea normelor materiale și procedurale, învinuirea este abstractă, neconcretă și bazată doar pe presupuneri, ceea ce nu dă dreptul instanței de a completa din oficiu învinuirea cu circumstanțe în fapt care ar justifica-o și care ar agrava situația inculpatei și a-și întemeia soluțiile pe presupuneri și dubii. Aceste împrejurări atestă că acuzarea de stat, atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel s-a baza doar în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, fără a elucida concret care act, normă a fost încălcată de inculpata E.Dadîca. Astfel, probatoriul verificat nu confirmă că anume E.Dadîca se face vinovată de apariția neajunsului de combustibil la „ Agropiese TGR Grup” SRL.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

- procurorul care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței, invocând că învinuirea adusă inculpatei corespunde cerințelor art.281 alin.(2) Cod de procedură penală și nu este una abstractă, neconcretă și bazată pe presupuneri, așa precum a indicat instanța de apel;

- incorect instanța a stabilit că raportul de expertiză nr.1144 din 03.07.2013 nu poate fi admis ca probă, deoarece prin același raport de expertiză, expertul a ajuns la concluzia dată, reieșind din analiza soldului tichetelor de combustibil la data de 31.08.2012 confirmat și semnat de E.Dadîca, tichetele de combustibil pe perioada de 01.09.2012-18.11.2012 transmise în gestiunea operatorului E.Dadîca, tichetele eliberate de aceasta și cele depistate în safeul operatorului;

- neîntemeiată este poziția instanței că nu a fost probat faptul însușirii tichetelor de către E.Dadîca, dat fiind că atât martorii, cât și reprezentantul părții vătămate au declarat că tichetele de combustibil erau în gestiunea inculpatei, iar la inventariere nu s-au depistat prezența acestora, astfel aceste tichete s-au aflat în administrare și gestionare la E.Dadîca, în legătură cu exercitarea funcției de operator;

- probele aduse de partea acuzării, și anume declarațiile reprezentantului părții vătămate A.Tarița, ale martorilor V.Covalciuc, V.Tarița, M.Parfenii, A.Juravliov, O.Gorbaticova, cât și probele scrise, ce au fost cercetate de instanță, demonstrează vinovăția inculpatei în delapidarea averii străine;

- incorect instanța la baza soluției de achitare a luat în considerație versiunea părții apărării, precum că lipsește actul de primire-predare a tichetelor de combustibil de către E.Dadîca, deoarece atât în raportul de expertiză nr.1144 din 03.07.2013, cât și din audierea expertului V.Gurin, s-a constatat că acestea sunt suficiente pentru concluzia expusă, care este una certă și din care se deduce că inculpata a produs societății un prejudiciu în valoare totală de 111364,31 lei, expertiză ce nu a fost contestată sau obiectată de ultima;

- instanța nu a luat în considerație nici faptul că inculpata anterior a fost condamnată pentru infracțiune analogică, adică cu folosirea situației de serviciu;

- partea vătămată „Agropiese TGR Grup” SRL în persoana directorului V.Hamurar, care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței, pe motiv că instanța de apel dispunând achitarea inculpatei și-a întemeiat soluția doar pe declarațiile acesteia, care sânt contradictorii, ignorându-le pe cele ale reprezentantului părții vătămate și a martorilor;

- instanța nu a

luat în considerație faptul că, pe perioada activității sale, inculpata nu a reclamat careva lipsuri, sustrageri, pierderi de tichete de combustibil sau careva divergențe dintre evidența dusă de ea și cea din programa computerizată a întreprinderii și, în asemenea circumstanțe, nu se poate plasa răspunderea pentru lipsurile depistate în sarcina conducerii întreprinderii, a comisiei de inventariere sau a altor persoane terțe; - inculpata a fost înștiințată prin intermediul rudelor, precum și prin telegramă pentru a se prezenta la întreprindere în vederea participării la inventariere, fapt confirmat și de inculpată, care și-a schimbat domiciliul și a închis telefonul mobil, ceea ce vine să confirme încă o dată că instanța de apel a dat o apreciere eronată circumstanțelor de fapt, ceea ce a afectat soluția; - incorectă este constatarea instanței că au fost încălcate de societate prevederile Regulamentului privind inventarierea, ceea ce a dus la aprecierea eronată a stării de fapt, deoarece nici unul din punctele invocate de instanță, nu au nici o incidență asupra inventarierii, iar unele nici nu se conțin în regulament, fapt ce duce la concluzia că instanța nu a examinat toate probele în ansamblu în conformitate cu prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală; - instanța nu a apreciat fiecare probă separat, nu s-a expus convingător de ce respinge probele prezentate de partea acuzării, ceea ce denotă că instanța s-a manifestat în favoarea apărării, prin ce s-a încălcat principiul contradictorialității procesului penal; - prima instanță corect a constatat starea de fapt și de drept, care concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relevate în cuprinsul sentinței, pe când decizia instanței de apel este una părtinitoare, deoarece nu s-a ținut cont că în ultimul cuvânt inculpata și-a recunoscut vina, prin solicitarea de a-i fi aplicată o pedeapsă mai blândă, luându-se în considerație circumstanțele atenuate prezente în cauză.

6. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Conform art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță, fiind în drept să dea o nouă apreciere probelor din dosar.

Instanța de apel, casând sentința primei instanțe privind condamnarea lui E.Dadîca și pronunțând o nouă hotărâre de achitare a acesteia, nu a examinat sub toate aspectele, complet și obiectiv cumulul de probe administrate, nemijlocit verificate și just apreciate de prima instanță, conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității fiecărei probe în parte, în baza cărora prima instanță a ajuns la concluzia de vinovăție a lui E.Dadîca în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(5) Cod penal – delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari, reieșind din faptul că inculpata fiind angajată în calitate de operator și având atribuții de gestionare a tichetelor de combustibil, contrar dispozițiilor nu a transmis spre folosință aceste tichete după necesități șoferilor din cadrul unității economice, dar le-a însușit, folosindu-le în interes personal.

În opinia Colegiului penal, întemeiat și argumentat sunt puse la baza sentinței pronunțate de către prima instanță următoarele probe, care dovedesc vinovăția lui E.Dadîca în săvârșirea infracțiunii incriminate:

- declarațiile reprezentantului părții vătămate și civile A.Tarița, din care rezultă că

E.Dadîca a fost angajată la serviciu în calitate de operator, fiind încheiat contract individual de muncă, potrivit căruia dînsa era responsabilă de evidența și eliberarea tichetelor. La plecarea lui D.Pasecinic între ea și E.Dadîca a fost întocmit actul de predare-primire a tuturor bunurilor materiale care le avea aceasta în gestiune și, în luna septembrie, prin semnătura pusă pe lista-rulaj sold a tichetelor, E.Dadîca a confirmat faptul că datele din registrul electronic a tichetelor corespunde cu soldul tichetelor deținute în natură și în prima lună de gestiune a tichetelor de E.Dadîca, careva lipsuri nu au fost depistate. În legătură cu faptul că E.Dadîca nu s-a prezentat la serviciu din data de 13.11.2012, pentru ca parcul auto să nu rămînă fără combustibil, a fost emis ordin de formare a unei comisii care, în prezența altor salariați, a deschis safeul în care se păstrau tichetele pentru combustibil și s-a constatat lipsuri de tichete pentru benzină și motorină. La deschiderea forțată a safeului s-a purces din motiv că cheile de la acesta se aflau la E.Dadîca, care fiind telefonată de nenumărate ori nu răspundea, iar apoi telefonul a fost deconectat. Reprezentantul companiei s-a deplasat la domiciliul inculpatei, însă aceasta nu a fost găsită acasă, astfel că administrația a constatat că, din motiv că inculpata nu s-a mai prezentat la serviciu, a deconectat telefonul, și-a schimbat domiciliul, se consideră vinovată pentru delapidarea tichetelor de petrol transmise în gestiune;

- declarațiile martorului V.Tărîță, care a relatat că E.Dadîca a fost angajată în calitate de operator fiind responsabilă de evidența și păstrarea bunurilor materiale, și anume a tichetelor de combustibil, aceasta elibera foile de parcurs și tichetele de combustibil șoferilor, iar din motiv că E.Dadîca nu venea la serviciu, nu răspundea la apelurile telefonice, întru evitarea stopării lucrului, deoarece cheia de la safeu se păstra doar la ea, s-a creat o comisie, care a deschis forțat safeul și s-au numerotat tichetele din safeu, de la care benzinărie sunt și volumul acestora, datele fiind transmise contabilității și după verificare s-a stabilit un neajuns;

- declarațiile martorului M.Parfenii, care a explicat că în luna noiembrie 2012, prin ordinul administrației a fost decis crearea comisiei în componența directorului V.Hamurar, A.Gorbaticova, A.Juravliov, V.Tărîță și S.Șeptițhii, care a deschis safeul și a numerotat tichetele, la care a participat și dînsa, iar în urma calculelor efectuate conform registrului de primire-predare a tichetelor de motorină și benzină s-a stabilit lipsa acestora de la compania „Lukoil”;

- declarațiile martorului A.Juravliov, care a explicat că activează în calitate de șef al parcului auto, E.Dadîca era operatorul parcului, în obligațiile căreia intra eliberarea foilor de parcurs, tichetelor de combustibil pentru toți lucrătorii întreprinderii. În luna noiembrie a fost telefonat de către E.Dadîca, care i-a comunicat că i s-a îmbolnăvit copilul și este necesar să plece la spital, dînsul i-a permis, dar cu condiția să răspundă la apelurile telefonice, a doua zi a primit de la aceasta un mesaj, iar încercând s-o telefoneze, a constatat că telefonul era deconectat. Cînd s-au finisat tichetele de combustibil, a fost anunțată administrația și pentru a deschide safeul în care se păstrau tichetele, a fost creată o comisie, la care dînsul a fost membru, în urma căreia s-a constatat un neajuns de tichete de aproximativ 10000 litri de combustibil, care a fost stabilit în urma verificării registrelor, apoi a fost efectuată inventarierea. Cantitatea tichetelor primite se ducea în fișa de evidență care a fost dusă de V.Covalciuc, iar registrul de tichete consumate era dus de E.Dadîca;

- declarațiile martorului V.Covalciuc, care a relatat că în obligațiunile sale intra primirea tichetelor de combustibil, pe care apoi le transmitea operatorului parcului auto E.Dadîca, care se efectua prin actul de primire-predare, pe care se semnau ambele, dînsa a

predat, iar E.Dadîca a primit. Față de persoana care a activat pînă la E.Dadîca în calitate de operator nu au fost careva pretenții. Cînd E.Dadîca nu s-a prezentat la serviciu, A.Juravliov a solicitat tichete pentru că avea nevoie și a semnat, evidența tichetelor era efectuată în contabilitate de către O.Gorbaticova;

- declarațiile martorului O.Gorbaticova, care a lămurit că în atribuțiile ei intra evidența primară a foilor de parcurs și a tichetelor de combustibil. E.Dadîca a activat în perioada august - octombrie 2012. După verificarea lunii septembrie s-a constatat că nu toate tichetele sunt încasate, pe faptul dat s-a adresat către directorul general V.Hamurar în vederea efectuării inventarierii și s-a decis efectuarea inventarierii. În ziua cînd urma să fie efectuată inventarierea, E.Dadîca nu s-a prezentat la serviciu, ulterior aceasta a fost telefonată, însă nu răspundea la apeluri. Deoarece cheia de la safeul unde se păstrau tichetele se afla doar la ea, directorul întreprinderii a decis crearea unei comisii în vederea deschiderii forțate a safeului, s-a depistat lipsa tichetelor, iar în urma inventarierii s-au depistat neajunsuri. După prima lună de lucru la E.Dadîca careva neajunsuri nu au fost depistate. Programa de evidență a combustibilului arată soldul curent, deoarece în ea se include primirea combustibilului, cantitatea tichetelor eliberate, în urma căreia programa singură calculează cantitatea combustibilului rămas. Combustibilul se anulează în baza foilor de parcurs, care erau prezentate în contabilitate. Inventarierea a fost efectuată în baza foilor de parcurs, după închiderea foilor de parcurs, se anulează definitiv. E.Dadîca nu avea posibilitate de a modifica ceva în program, doar să anuleze tichetele, la combustibil datele din program nu coincid cu cantitatea combustibilului real;

- declarațiile martorului N.Cojocari, care a comunicat că în prima lună cînd a fost angajată E.Dadîca au fost verificate toate facturile și tichetele eliberate de „Lukiol”, care au fost semnate de ultima. La finisarea celei de-a doua lună, i-a comunicat că trebuie să-i prezinte un raport pe marginea tichetelor eliberate rămase la E.Dadîca. Apoi, după ce s-a constatat că aceasta nu poate fi găsită, s-a decis să se formeze o comisie pentru a verifica cantitatea combustibilului, în urma căreia a fost stabilit neajunsul de TVA și relectat în raportul contabil, toate verificările au fost efectuate conform standartelor legislației și codului fiscal. Rulajul pe cont 211/3 pe combustibil a fost efectuat și semnat de E.Dadîca, o parte din tichete se păstrau în safeu la dînsa, iar o parte aceasta le transmitea casierului principal, care se referă la raportul intern. Neajunsurile au fost consemnate în procesul-verbal și reflectate în actul de lipsuri de motorină, gaz, iar actul contabil privind controlul efectuat a fost întocmit la 22.11.2012. Contul nr.211 conține reflectări la combustibil - destinație, cantitate, un exemplar al rulajului se afla la E.Dadîca, altul la contabilitate. Tichetele la combustibil au fost anulate în baza foilor de parcurs, care sunt blanchetele de strictă evidență și actelor de anulare. E.Dadîca a semnat soldul pentru fiecare autocamion și deposit central;

- declarațiile expertului V.Gurin, care a relatat că, initial nu s-a efectuat expertiza, din motiv că incorect a fost pusă întrebarea față de experți - „dacă corect a fost efectuată inventarierea și care este rezultatul”, iar ulterior cînd a fost numită expertiza, s-a referit la aprecierea soldului de tichete de combustibil la persoana material responsabilă, fiind prezentate documente ce corespundeau Regulamentului cu privire la inventariere, procesul-verbal, balanța de inventariere și toate documentele contabile care aveau tangență cu bunurile materiale. Astfel, fiind luate în considerație stocul tichetelor depistate în safeu și eliberarea benzinei de către E.Dadîca, s-a stabilit un neajuns a tichetelor de benzină și motorină în sumă totală de 111364,31 lei. La eliberarea tichetelor, acestea se înregistrau în registrul de evidență a eliberării tichetelor șoferilor. Inventarierea

efectuată repetat a avut loc conform ordinului nr.60 și Regulamentului de inventariere. Actul de inventariere poate fi efectuat sub orice formă, unde se scrie cât s-a primit, cât s-a dat și semnăturile, o formă specială nu este. Balanța de evidență confirmă utilizarea benzinei până la începutul lucrului lui E.Dadîca cu soldul care a fost transmis și nu are nici o legătură ce a fost primit față de soldul concret de benzină ce a fost gestionat până la 17.11.2012;

și actele cauzei:

- ordinul nr.520-c din 26.07.2012, potrivit căruia E.Dadîca a fost angajată în funcție de operator, începând cu data de 23.07.2012 și contractul individual de muncă nr.23-k din 23.07.2012 încheiat între ÎM „Agropiese TGR Grup” SRL și E.Dadîca, potrivit căruia ultima a fost angajată în calitate de operator, având obligații de evidență și păstrare a bunurilor material - tichete de combustibil;

- actul de revizie din 19.11.2012, efectuat de comisia de inventariere în urma căruia s-a depistat neajuns de tichete de motorină de la compania „Lukoil” în cantitate de 10 000 litri și tichete de benzină AI-95 în cantitate de 5 000 litri;

- actul de revizie din 22.11.2012, efectuat de comisia de inventariere, în urma căruia s-a depistat neajuns de tichete de motorină de la compania „Lukoil” în cantitate de 10 785 litri și tichete de benzină AI-95 în cantitate de 6 653 litri;

- procesul-verbal nr.0205/13 din 02.05.2013 de inventariere a stocurilor de combustibil, prin care s-a constatat lipsuri de motorină 10 785,0 litri și de benzină AI-95 - 6 053,0 litri;

- raportul de expertiză judiciar-contabilă nr.1144 din 03.07.2013, prin care s-a stabilit un prejudiciu cauzat de către operatorul E.Dadîca societății „Agropiese TGR Grup” SRL ca rezultat al gestionării bunurilor materiale - tichete de combustibil în perioada 01.09.2012 - 18.11.2012, constituie suma totală de 111 364,31 lei.

Prin urmare, probele sus indicate, care au fost puse la baza sentinței de condamnare de către prima instanță, sunt pertinente, concludente și veridice, iar în ansamblu coroborează între ele și nu trezesc nici o îndoială.

Ținând seama de cele menționate mai sus, Colegiul penal consideră greșită concluzia instanței de apel, precum că sentința de condamnare în privința lui E.Dadîca este bazată pe probe indirecte, ce nu indică precis la inculpată ca fiind autorul infracțiunii, existând dubii cu privire la vinovăția ei în săvârșirea delapidării averii străine, deoarece cumulul de probe administrate, care au constituit obiectul cercetării judecătorești, dovedesc incontestabil vina lui E.Dadîca în săvârșirea infracțiunii imputate și nu contravin prevederilor art.93, 94 Cod de procedură penală.

Instanța de apel, casând sentința privind condamnarea lui E.Dadîca și pronunțând o nouă hotărâre de achitare a acesteia, incorect a concluzionat că prima instanță nu a verificat multilateral toate împrejurările de fapt și de drept a cauzei în raport cu probele anexate la dosar, deoarece după cum s-a reținut mai sus, prima instanță le-a verificat prin prisma art.100-101 Cod de procedură penală, sub toate aspectele, complet și obiectiv, dându-le o apreciere justă din punct de vedere al pertinentei și concludenței.

Concluzia instanței de apel, precum că prima instanță a analizat unilateral și eronat declarațiile reprezentantului părții vătămate, a martorilor punându-le la baza sentinței de condamnare a inculpatei, pe când aceste probe sunt indirecte, ce nu confirmă vinovăția inculpatei, Colegiul penal o consideră neîntemeiată, dat fiind că într-adevăr probele indirecte nu furnizează informații care pot dovedi direct vinovăția sau nevinovăția inculpatei, însă acestea pot duce la anumite concluzii în cauza penală și pot fi luate în

considerație ca probe, dacă coroborează cu conținutul altor probe directe sau indirecte. De aici rezultă că, probele pe care instanța de apel le-a apreciat ca indirecte, dimpotrivă, redau împrejurările reale în care a fost comisă fapta, acestea coroborează între ele și nu trezesc careva dubii. Mai mult că, persoanele sus-menționate, au dat declarații sub jurământ, fiind preîntâmpinați de răspundere penală pentru darea mărturiilor false, fapt ce nu pune la îndoială declarațiile acestora, că anume E.Dadîca a săvârșit delapidarea averii străine.

Nu poate fi reținută nici concluzia instanței de apel, precum că raportul de expertiză judiciar-contabilă nr.1144 din 03.07.2013 nu poate fi considerat ca probă certă și concludentă a vinovăției inculpatei, fiindcă prin procesul-verbal nr.519 din 28.03.2013 s-a dispus imposibilitatea efectuării raportului de expertiză, deoarece potrivit declarațiilor expertului V.Gurin, acesta a explicat că inițial fiind numită expertiza, experții nu s-au putut expune asupra întrebărilor înaintate spre soluționare din cauza insuficienței materialelor prezentate, precum și lipsa actului de control documentar (revizie). Totodată, fiind numită expertiza judiciar-contabilă repetată și prezentându-se documentele contabile pentru efectuarea acesteia (f.d.171 v.1), expertul V.Gurin a concretizat că, inventarierea a fost efectuată conform Regulamentului de inventariere, aprobat prin ordinul Ministerului Finanțelor nr.60 din 29.05.2012, iar conform documentelor contabile cercetate, a fost stabilit că neajunsul de tichete de combustibil aflate în gestiunea lui E.Dadîca în perioada 01.09.2012-18.11.2012, constituie motorină în cantitate de 5435 litri și benzină AI-95 în cantitate de 3228 litri, valoarea totală a neajunsului de tichete de combustibil constituind suma de 111364,31 lei.

Din acest motiv, Colegiul consideră greșită concluzia instanței de apel, precum că la baza raportului de expertiză nr.1144 au stat practic același documente ca la procesul-verbal nr.519 din 28.03.2013, de rând ce fiindu-i comunicat inculpatei E.Dadîca raportul de expertiză (f.d.183 v.1), aceasta careva obiecții nu a înaintat, precum nu a solicitat nici efectuarea unei expertize suplimentare, prezumându-se că dânsa a fost de acord cu concluziile din acest raport.

Astfel, instanța de recurs consideră că instanța de apel neîntemeiat a ajuns la concluzia că nu a fost demonstrată vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii incriminate, deoarece prin probele administrate în cauză și prezentate de către partea acuzării, care au fost cercetate detaliat, multiaspectual și apreciate în mod obiectiv de către prima instanță, s-a constatat totalmente vinovăția lui E.Dadîca.

Mai mult, din conținutul deciziei atacate rezultă că, instanța de apel, a preluat motivele apelului declarat de avocatul S.Gavrilova, argumentele căreia sunt bazate pe concluziile specialistului din domeniul contabilității, care a indicat precum că inventarierea s-a petrecut cu încălcarea legii contabilității, și, fără a ține seama de dispozițiile art.394 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, nu a indicat motivele pentru care a respins probele prezentate în sprijinul acuzării, și, prin neargumentarea dezacordului său cu aprecierea probelor dată de către prima instanță, necombaterea concluziilor trase de către aceasta și nemotivarea concluziilor sale, a comis erori judiciare.

Astfel, instanța de apel incorect a respins fără a reține șirul de probe materiale care dovedesc incontestabil vinovăția inculpatei E.Dadîca, și neîntemeiat a tras concluzia că fapta nu a fost comisă de către aceasta, motiv pentru care se apreciază că apelurile părții apărării au fost greșit admise.

Totodată, Colegiul penal atestă că, infracțiunea săvârșită de E.Dadîca este o infracțiune materială și este condiționată de mărimea prejudiciului cauzat, care se

determină conform art.126 Cod penal, ținându-se cont de salariu mediu pe economie prognozat, stabilit prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Inculpata E.Dadîca, a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(5) Cod penal, aceasta cauzând părții vătămate ÎM „Agropiese TGR Grup” SRL un prejudiciu material în sumă de 111364,31 lei și, reieșind din valoarea prejudiciului cauzat la momentul săvârșirii faptei, acțiunile ei corect au fost încadrate, deoarece persista semnul calificativ „cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari”, dat fiind că valoarea bunurilor delapidate de ea depășea 5000 unități convenționale.

În prezent însă, potrivit modificărilor operate prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.207 din 29.07.2016, în vigoare din 07.11.2016, se consideră proporții deosebit de mari valoarea bunurilor dobândite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Conform Hotărârii de Guvern nr.951 din 20.12.2012, în vigoare din 25.12.2012, salariul mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2012, a fost de 3550 lei. Astfel, la moment, prejudiciul cauzat părții vătămate nu mai este în proporții deosebit de mari, dar în proporții mari, deoarece nu depășește suma de 142000 lei (3550 lei x 40 salarii medii =142000 lei).

În corespundere cu art.10 alin.(1) Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Prin urmare, aplicând principiul retroactivității legii penale, acțiunile inculpatei E.Dadîca urmează a fi reîncadrate din prevederile art.191 alin.(5) în cele ale art.191 alin.(4) Cod penal, ca delapidare a averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, înredințate în administrarea vinovatului, cu cauzarea de daune în proporții mari.

La stabilirea pedepsei închisorii inculpatei, instanța va ține cont de prevederile art.61, 75-76 Cod penal, de pericolul social și gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor grave, de persoana inculpatei, care anterior a fost condamnată, însă antecedentul penal este stins, că are la întreținere un copil minor, inclusiv de circumstanțele atenuante și agravante constatate de prima instanță.

Prin urmare, în temeiul împrejurărilor enunțate, se impune admiterea recursurilor declarate de procuror și partea vătămată SRL „Agropiese TGR Grup” în persoana directorului V.Hamurar, casarea totală a deciziei instanței de apel și parțială a sentinței, cu rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri în aspectul vizat.

7. În conformitate cu art.424 alin.(2), 434, 435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Admite recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Bolduratu Vasile și partea vătămată SRL „Agropiese TGR Grup” în persoana directorului Hamurar Vladimir, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2016 și parțial sentința Judecătoriei Botanica,

mun. Chișinău din 18 iunie 2016 în cauza penală în privința lui Dadîca Ecaterina, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, după cum urmează.

Acțiunile lui Dadîca Ecaterina se reîncadrează din prevederile art.191 alin.(5) în cele ale art.191 alin.(4) Cod penal cu stabilirea pedepsei de 7 (șapte) ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis, pentru femei.

Celelalte dispoziții ale sentinței se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 27 aprilie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun